

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์
ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร*
BUDDHADHAMMA INTEGRATION FOR DEVELOPING MICE INDUSTRY
OF MEETING AND EXHIBITION ENTREPRENEUR IN BANGKOK

จิรภา สุขนวนิช

Jirapa Suchonwanich

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: jirapa@magicidea.co.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร 2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร และ 3. นำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไมซ์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 298 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 19 รูปหรือคน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร พบว่า 1. หลักการบริหารห่วงโซ่สามารถร่วมกันทำนุบำรุงการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 11.1 หลักปาปนิกรรมสามารถร่วมกันทำนุบำรุงการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 4.9 3. การนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนา

*Received September 9, 2024; Revised September 18, 2024; Accepted September 30, 2024

อุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการการจัดประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานครพบว่า การประยุกต์ใช้กับหลักปาปนิกรรม ประกอบด้วย 1. ด้านจักษุมา มีวิสัยทัศน์ คือ กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและยั่งยืน มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาว 2. ด้านวิธูโร จัดการดี คือ วางแผนและบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ 3. ด้านนิสสยสมปนโน มีมนุษยสัมพันธ์ คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพันธมิตร

คำสำคัญ: หลักพุทธธรรม; อุตสาหกรรมไมซ์; ผู้ประกอบการ

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To study the development of MICE Industry of Meeting and Exhibition Entrepreneur in Bangkok Metropolis, 2. To study the factors affecting the development of MICE Industry of Meeting and Exhibition Entrepreneur in Bangkok Metropolis and 3. To present the integration of Buddhist principles to promote the development of MICE Industry of Meeting and Exhibition Entrepreneur in Bangkok Metropolis The sample group consists of 298 MICE industry entrepreneurs selected through a multi-stage sampling method. The instrument used for data collection was a questionnaire. Data were analyzed using statistical measures such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The qualitative research, data were collected by in-depth interviewing 18 key informants and analyzed by content descriptive interpretation.

The results of the research were as follows: 1. The overall development of the MICE industry by meeting and exhibition entrepreneurs in Bangkok Metropolis was at the highest level. 2. Factors affecting the development of the MICE industry by meeting and exhibition entrepreneurs in Bangkok Metropolis were found to be: 1. Supply chain management principles collectively predicted the development of the MICE industry by conference and exhibition entrepreneurs in Bangkok by 11.1 percent, and 2. Buddhist principles collectively predicted the development of the MICE industry by conference and exhibition entrepreneurs in Bangkok by 4.9 percent. 3. The presentation of integrating Buddhist principles to promote the

development of the MICE industry by meeting and exhibition entrepreneurs in Bangkok Metropolis was found that applying the principles of Papanikadhamma, which included: 1. Cakkhuma: having a clear and sustainable vision, with long-term strategic planning, 2. Vituro: good management, with systematic planning and management, and 3. Nissayasampanno: having good human relations, fostering good relationships with partners.

Keywords: Buddhist Principles; MICE Industry; Entrepreneurs

บทนำ

อุตสาหกรรมการจัดประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการแสดงสินค้านานาชาติ หรืออุตสาหกรรมไมซ์ เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อประเทศไทย เนื่องจากอุตสาหกรรมไมซ์สร้างรายได้ให้แก่ประเทศมหาศาลจากการนำนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมีการใช้จ่ายเงินสูงเข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก นักเดินทางในกลุ่มไมซ์จะมีการใช้จ่ายเงินสูงกว่านักท่องเที่ยวทั่วไปถึง 3.5 เท่าหรือคิดเป็นเงินประมาณ 16,095.19 บาทต่อวัน และมีการใช้จ่ายเงินโดยเฉลี่ยต่อทริปมากกว่านักท่องเที่ยวทั่วไปถึง 1.9 เท่าหรือประมาณ 84,982.6 บาทต่อทริป นอกจากนี้ นักเดินทางไมซ์ยังสร้างมูลค่าให้แก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น ธุรกิจนำเที่ยว โรงแรมที่พัก ธุรกิจอาหารและการจัดเลี้ยง ธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึก และยังมีการกระจายรายได้สู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อีกด้วย ดังนั้น อุตสาหกรรมไมซ์จึงนับเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ส่วนการจัดประชุม และการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลนั้น ก็จะเป็นการสร้างเชื่อมั่นและแสดงถึงศักยภาพของประเทศไทยในการจัดงานใหญ่ได้ และเป็นการกระตุ้นให้เกิดการจับจ่ายและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นที่มีการจัดงาน (บริษัท โลคอน จำกัด, 2559) แต่จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้สถานที่จัดประชุมและนิทรรศการต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้ งานนิทรรศการรวมถึงการประชุมทั่วโลกได้งดการจัดกิจกรรม ด้วยสถานการณ์ที่กระทบอุตสาหกรรม และสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ไทย เป็นอุตสาหกรรมหลักที่ได้รับผลกระทบต่อเนื่องและยาวนานจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทั้งระลอกแรกและระลอกใหม่

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงของประเทศและเป็นมหานครที่เป็นศูนย์กลางความเจริญทุกด้าน ในแผนพัฒนากรุงเทพ ระยะ 20 ปี ได้วางยุทธศาสตร์การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวระดับโลก โดยการปรับให้สอดคล้องกับรูปแบบของการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นการนำเทคโนโลยีมาส่งเสริมความเชื่อมั่น

ด้านความปลอดภัย และคุณภาพการให้บริการด้านการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานคร การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม ตลอดจน การประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาให้กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางการจัดประชุมนิทรรศการ การแสดงสินค้า และการท่องเที่ยวเพื่อสร้างแรงบันดาลใจหรือการให้รางวัลแก่พนักงาน (MICE) (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล, 2565) ส่วนประเด็นที่เป็นปัญหาและอุปสรรคของกรุงเทพมหานครในการพัฒนาสู่การเป็นไมซ์ซิตี้ คือ การคมนาคมและการจราจรที่ติดขัด การวางแผนการจัดกิจกรรมไมซ์ที่ขาดองค์รกรกลาง ในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไมซ์ของเมือง ทำให้ไม่มีศูนย์กลางในการประสานงาน ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ และมีปัญหาความปลอดภัยและความเสี่ยงในการจัดงาน (จุฑา ธาราไชย, 2566) ดังนั้น บทบาทหน้าที่การเป็นไมซ์ซิตี้ของกรุงเทพมหานครจึงต้อง เตรียมความพร้อมในหลากหลายด้านเพื่อให้มีมาตรฐานและคุณภาพการบริการ ไม่ว่าจะเป็น การเตรียมความพร้อมของโรงแรมและสถานที่ประชุม การยกระดับของผู้ประกอบการ ให้ทัดเทียมมาตรฐานสากล เป็นต้น

จากสถานการณ์ดังกล่าวผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไมซ์ต้องปรับตัว มีสติในการ ดำเนินธุรกิจหรือพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ จากพุทธพจน์ของพระพุทธเจ้าได้ตรัสถึง คุณลักษณะของนักบริหารที่ช่วยการบริหารสำเร็จได้ด้วยดี ได้แก่ 1. จักขุมา คือ ปัญญา มองการณ์ไกล 2. วิจิโร คือ ความชำนาญ หรือทักษะการปฏิบัติงาน และ 3. นิสสยสัมปันโน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2554)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เข้ามาบูรณาการกับการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ โดยศึกษาเกี่ยวกับหลัก ปาปนิกรรม และห่วงโซ่คุณค่า ว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ ในกรุงเทพมหานครหรือไม่อย่างไร ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับ การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ เพื่อให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ไปบูรณาการให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา อุตสาหกรรมไมซ์ในกรุงเทพมหานครตามแนวทางที่นำเสนอต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการการจัดประชุมและ นิทรรศการในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการ
การจัดประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม
ไมซ์ของผู้ประกอบการการจัดประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ
(Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร คือ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไมซ์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
จำนวน 1,156 คน

2.2 สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณ
ขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ Yamane (1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 298
ตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) อัตราการตอบ
กลับแบบสอบถามเท่ากับร้อยละ 100

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 19 รูปหรือคน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารของอุตสาหกรรมไมซ์ ตัวแทน
พนักงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมไมซ์ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานทางด้าน
รัฐประศาสนศาสตร์ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานทางด้านพระพุทธศาสนา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)
แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 57 ข้อ กับการศึกษาเชิงปริมาณ และนำเสนอ
ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาคุณภาพทั้งด้านเนื้อหาและโครงสร้างของ
ข้อคำถาม หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)
เป็นรายข้อ ได้ค่าระหว่าง 0.60-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.982

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แบบสัมภาษณ์
ที่มีโครงสร้าง จำนวน 13 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาตาม
วัตถุประสงค์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth
Interview) ต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไมซ์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการกระจายตามสัดส่วน ได้แบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ จำนวน 298 ชุด คิดเป็น 100 %

4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบตัวต่อตัวกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 19 รูปหรือคน โดยการจดบันทึกและบันทึกเสียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติในการวิเคราะห์ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ส่วนการทดสอบสมมติฐาน ใช้การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Descriptive Content Analysis) โดยการจำแนกเนื้อหาที่สอดคล้องกันและแบ่งประเด็น โดยการหาค่าความถี่และวิเคราะห์ผลของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) มาสังเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไของค์ความรู้จากการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์การพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการการจัดประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านศักยภาพและความพร้อมดำเนินธุรกิจ ด้านระบบบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน ด้านสามารถสร้างและส่งมอบคุณค่าของงานได้อย่างสร้างสรรค์ และด้านประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการในภาพรวม

ข้อ	การพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการ	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านศักยภาพและความพร้อมดำเนินธุรกิจ	4.54	0.49	มากที่สุด
2	ด้านระบบบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน	3.57	0.53	มาก
3	ด้านประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม	3.00	0.49	ปานกลาง
4	ด้านสามารถสร้างและส่งมอบคุณค่าของงานได้อย่างสร้างสรรค์	3.00	0.57	ปานกลาง
ภาพรวม		3.53	0.29	มาก

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการ
การจัดประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร พบว่า

2.1 หลักการบริหารห่วงโซ่ พบว่า หลักการบริหารห่วงโซ่ที่ส่งผลต่อ
การพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการใน
กรุงเทพมหานคร 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยเรียงลำดับ
ความสำคัญในการคัดเลือกเข้าสมการดังนี้คือ ด้านการนำวัตถุดิบเข้า (Inbound Logistics)
ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี (Technology Development) และด้านการตลาดและการขาย
(Marketing & Sales) สามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของ
ผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 11.1 อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ดังแสดงในตารางที่ 2 ซึ่งสามารถเขียนในรูปของ
สมการดังนี้

$$\hat{Y} = 3.084 + .085_{\text{manage1}} + .082_{\text{manage6}} + .0888_{\text{manage4}} \quad Z_y = .197Z_{\text{manage1}} + .183_{\text{manage6}} + .142_{\text{manage4}}$$

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของหลักการบริหารห่วงโซ่
คุณค่าให้เกิดความสำเร็จของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรหลักการบริหารห่วงโซ่	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.084	0.204		15.100**	.000
ด้านการนำวัตถุดิบเข้า (Manage1)	0.085	0.024	0.197	3.522**	.000
ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี (Manage6)	-0.082	0.025	-0.183	-3.276**	.001
ด้านการตลาดและการขาย (Manage4)	0.088	0.035	0.142	2.553*	.011

Multiple R = .346^c R Square = 0.120 Adjusted R Square = 0.111 Std. Error = .271
*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 หลักปาปนิกรรม พบว่า ตัวแปรหลักปาปนิกรรมส่งผลต่อการพัฒนา
อุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร
2 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับความสำคัญในการคัดเลือกเข้า
สมการดังนี้คือ ด้านจักขุมา มีวิสัยทัศน์ ด้านนิสยสัมปันโน มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถ
ร่วมกันทำนายการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและ
นิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 4.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ดังตารางที่ 3 สามารถเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 3.306 + .113_{\text{principle1}} + .072_{\text{principle3}} \quad \text{และ} \quad Z_y = .208Z_{\text{principle1}} + .174Z_{\text{principle3}}$$

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรหลักการบริหารห่วงโซ่	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.306	0.163		20.222**	.000
ด้านจักขุมา มีวิสัยทัศน์ (Principle1)	0.113	0.032	0.208	3.564**	.000
ด้านนิสสัยสัมพันธ์ มีมนุษยสัมพันธ์ (Principle3)	-0.072	0.024	-0.174	-2.981**	.003

Multiple R = .236b R Square = 0.056 Adjusted R Square = 0.049 Std. Error = .280
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดดังนี้

3.1 หลักการบริหารห่วงโซ่เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1. ด้านการนำวัตถุดิบเข้า (Inbound Logistics) ได้แก่ มีความเชี่ยวชาญในการเลือกและค้นหาแหล่งวัตถุดิบที่ตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับงาน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการจัดซื้อ เพื่อให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพทันต่อการใช้งาน การจัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของตลาดการวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การสร้างความร่วมมือกับผู้จัดหาวัตถุดิบและผู้ให้บริการโลจิสติกส์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และมีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบที่สั่งซื้อ 2. ด้านการผลิต (Operations) ได้แก่ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการผลิต มีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การจัดการคุณภาพและมาตรฐานในการผลิตควรมีการควบคุมคุณภาพในการผลิต มีการวางแผนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนและการจัดการทรัพยากร มีแผนสำรองในการปฏิบัติงานกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน กำหนดกระบวนการควบคุมคุณภาพที่เข้มงวด และชัดเจน เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่ตรงตามมาตรฐาน 3. ด้านการส่งผลิตภัณฑ์ออก (Outbound Logistics) ได้แก่ การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในด้านบริการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และสร้างมูลค่าให้กับธุรกิจ การสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจ การสร้างเครือข่ายพันธมิตรและร่วมมือกับผู้ประกอบการท้องถิ่น มีการวางแผนการจัดส่งและติดตั้งอย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดตารางเวลาและเส้นทางการจัดส่ง การจัดการความปลอดภัยและคุณภาพในการจัดส่งมีการกำหนดมาตรการความปลอดภัย มุ่งเน้นและใส่ใจถึงคุณภาพของสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่จะส่งออก 4. ด้านการตลาดและการขาย (Marketing & Sales) ได้แก่ การออกแบบแนวคิดการจัดงานหรือกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ สร้างให้เกิดแรงจูงใจ การสร้าง

และความสามารถในการส่งมอบคุณค่าทั้งด้านประโยชน์ เงิน เวลา ความพึงพอใจส่งเสริมการมีส่วนร่วมของลูกค้าในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดงาน ตั้งแต่การวางแผน การออกแบบ ไปจนถึงการประเมินผลหลังงาน การสร้างภาพลักษณ์และจุดขายที่โดดเด่นการสร้างแบรนด์ที่แข็งแกร่ง และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

5. ด้านการให้บริการ (Service) ได้แก่ สร้างประสบการณ์ที่น่าประทับใจให้กับลูกค้าให้บริการที่เป็นส่วนตัว จัดให้มีการอบรมพนักงานให้มีความทักษะในการให้บริการที่ดีเหมาะสมกับงาน และแก้ปัญหาของลูกค้าได้เป็นอย่างดี สร้างระบบการจัดการบริการที่มีประสิทธิภาพนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการ พัฒนามาตรฐานการบริการที่เป็นเลิศ กำหนดมาตรฐานการบริการ และควรมีผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสำหรับแก้ไขสถานการณ์ได้ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ

6. ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี (Technology Development) ได้แก่ การสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบได้มีโอกาสเข้ามาพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ในการนำมาใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อรองรับความต้องการใหม่ ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย เช่น AR VR Virtual ฯลฯ พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ระบบเครือข่าย และการสื่อสาร การพัฒนาทักษะและความรู้ด้านเทคโนโลยีให้กับบุคลากรฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ และมีการติดตามและประเมินผล เพื่อนำมาพัฒนาให้บริการ และการบริการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

3.2 การประยุกต์ใช้กับหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1. ด้านจักษุมา (มีวิสัยทัศน์) คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและยั่งยืน มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาว รับฟังหรือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรมสนับสนุนการพัฒนาทักษะและความรู้ การติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มตลาดอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมศักยภาพของพนักงานให้ทำงานเต็มศักยภาพ 2. ด้านวิธูโร (จัดการดี) คือ การนำประสบการณ์การทำงานประกอบกับไหวพริบ มาประยุกต์ใช้กับการทำงานให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า และพันธมิตร และมีการศึกษา พัฒนาและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยให้บริการลูกค้า 3. นิสสยสัมปันโน (มีมนุษยสัมพันธ์) คือ สร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับพันธมิตรและลูกค้า สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพันธมิตร สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่ง เสริมสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีและเพิ่มความร่วมมือระหว่างทีมงานใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความไว้วางใจจากชุมชนการพัฒนากิจกรรมสร้างความผูกพันระยะยาว

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ด้านศักยภาพและความพร้อมดำเนินธุรกิจ อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ด้านระบบบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ด้านสามารถสร้างและส่งมอบคุณค่าของงานได้อย่างสร้างสรรค์ และด้านประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร อนันตพันธุ์พงศ์ (2564) ที่พบว่าลักษณะของผลสำเร็จการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารมี 5 องค์ประกอบคือ มีการปรับกลยุทธ์องค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สร้างวัฒนธรรมองค์กรใหม่ปรับโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสม มีการสร้างนวัตกรรมและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ และบุคลากรมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการการจัดประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร พบว่า 1. ตัวแปรหลักการบริหารห่วงโซ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ซึ่งแสดงว่า หลักการบริหารห่วงโซ่สามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 11.1 (Adjusted R²=.111) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูนุท ด่วงจันทร์ และคณะ (2564) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจกรรมพื้นฐานของห่วงโซ่คุณค่าและผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกรในประเทศไทย พบว่า ด้านการบริการที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานซึ่งอาจเป็นผลมาจากเป็นกิจกรรมที่ต้องเข้าถึงลูกค้า จึงเป็นกิจกรรมที่ควรใส่ใจ 2. หลักปาปนิกรรม พบว่า ตัวแปรหลักปาปนิกรรมส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร 2 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับความสำคัญในการคัดเลือกเข้าสมการดังนี้คือ ด้านจักขุมา มีวิสัยทัศน์ ด้านนิสสยสมปนโน มีมนุษยสัมพันธ์ และพบว่ามี 1 ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ด้านวิธโร จัดการดี แสดงว่า หลักปาปนิกรรมสามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 4.9 (Adjusted R²=.049) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ นามบุรี (2562) ที่ศึกษาเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพุทธบูรณาการของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่า ตัวแปรการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม ประกอบด้วย จักขุมา (วิสัยทัศน์) วิธโร

(จัดการดี) และนิสสัยสัมพันธ์ (มีมนุษยสัมพันธ์) มีขนาดอิทธิพลทางตรงส่งผลต่อภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เท่ากับ 0.66 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .019

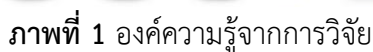
3. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการการจัดประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร พบว่า หลักการบริหารห่วงโซ่ ประกอบด้วย 1. ด้านการนำวัตถุดิบเข้า (Inbound Logistics) ได้แก่ มีความเชี่ยวชาญในการเลือกและค้นหาแหล่งวัตถุดิบที่ตรงกับความต้องการและเหมาะกับงาน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดซื้อ เพื่อให้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพทันต่อการใช้งาน 2. ด้านการผลิต (Operations) ได้แก่ มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการผลิต มีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 3. ด้านการส่งผลิตภัณฑ์ออก (Outbound Logistics) ได้แก่ การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในด้านบริการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และสร้างมูลค่าให้กับธุรกิจ การสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจ 4. ด้านการตลาดและการขาย (Marketing & Sales) ได้แก่ การออกแบบแนวคิดการจัดงานหรือกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ สร้างให้เกิดแรงจูงใจ การสร้างและความสามารถในการส่งมอบคุณค่าทั้งด้านประโยชน์ เงิน เวลา ความพึงพอใจ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของลูกค้าในทุกขั้นตอน 5. ด้านการให้บริการ (Service) ได้แก่ สร้างประสบการณ์ที่น่าประทับใจให้กับลูกค้า ให้บริการที่เป็นส่วนตัว จัดให้มีการอบรมพนักงานให้มีทักษะในการให้บริการที่ดีเหมาะสมกับงานและแก้ปัญหาของลูกค้าได้เป็นอย่างดี สร้างระบบการจัดการบริการที่มีประสิทธิภาพ 6. ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี (Technology Development) ได้แก่ การสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบได้มีโอกาสเข้ามาพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ในการนำมาใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพัชญ์ เอกสิริชัยกุล (2556) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการห่วงโซ่คุณค่าธุรกิจจัดเลี้ยงจังหวัดนครปฐมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พบว่า รูปแบบการจัดการห่วงโซ่คุณค่าธุรกิจจัดเลี้ยงจังหวัดนครปฐมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลักตามแนวคิดห่วงโซ่คุณค่า ได้แก่ 1. การนำเข้าวัตถุดิบและอุปกรณ์ 2. การผลิตหรือการประกอบอาหาร 3. การจำหน่ายหรือการจัดงาน 4. การขายและการตลาด และบูรณาการร่วมกับองค์ประกอบการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่เน้นการสร้างคุณค่า (Value Creation) เพื่อขับเคลื่อนการจัดการห่วงโซ่คุณค่าด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. องค์ความรู้ 2. ความคิดสร้างสรรค์ 3. การใช้ทรัพยากรทางปัญญา 4. วัฒนธรรม 5. ภูมิปัญญา 6. เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมสมัยใหม่ 7. เครือข่ายวิสาหกิจ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผ่านการประเมินและรับรองโดยผู้เชี่ยวชาญโดยผลการประเมินทุกด้านได้ค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 ถือว่ารูปแบบใช้ได้ และการบูรณาการ

ประยุกต์ใช้หลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1. ด้านจักษุมา มิวสิคทัศน์ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและยั่งยืน มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาว รับฟังหรือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรมสนับสนุนการพัฒนาทักษะและความรู้ การติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มตลาดอย่างต่อเนื่อง 2. ด้านวิรุโร จัดการดี ได้แก่ การนำประสบการณ์การทำงานประกอบกับไหวพริบ มาประยุกต์ใช้กับการทำงานให้มีความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อรองรับความต้องการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน 3. นิสสยสัมปโน มีมนุษย์สัมพันธ์ ได้แก่ สร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับพันธมิตรและลูกค้า สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพันธมิตร สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็งซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาอาคม อดุลเมธี และพระมหาจักรพล สิริธโร (2565) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำตามหลักพุทธยาปนิสูตรของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดเลย พบว่า 1. การศึกษาภาวะผู้นำตามหลักพุทธยาปนิสูตรของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงาน ด้านผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และด้านผู้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และ 2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพุทธยาปนิสูตรของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดเลย คือ ผู้บริหารควรกำหนดทิศทางการศึกษาให้ชัดเจน ผู้บริหารควรมอบอำนาจให้แก่บุคลากรมีความสามารถตัดสินใจเองได้และผู้บริหารควรรับฟังสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับมอบหมาย

องค์ความรู้จากการวิจัย

การประยุกต์กับหลักปาปนิกรรม เพื่อนำมาสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ คือ ด้านจักษุมา มิวสิคทัศน์ ด้านวิรุโร จัดการดี ด้านนิสสยสัมปโน มีมนุษย์สัมพันธ์ และมีหลักบริหารห่วงโซ่ ทั้ง 6 ด้านเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานคร ให้ประสบความสำเร็จ คือ การนำวัตถุดิบเข้า (Inbound Logistics) การผลิต (Operations) การส่งผลิตภัณฑ์ออก (Outbound Logistics) การตลาดและการขาย (Marketing & Sales) การให้บริการ (Service) และการพัฒนาเทคโนโลยี (Technology Development) ดังภาพที่ 1

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐ ควรจัดทำนโยบายและแผนการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านอุตสาหกรรมไมซ์ให้เป็นรูปธรรม
2. ภาครัฐ ควรมีการกำหนดนโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมไมซ์
3. ควรเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการหลักพุทธธรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในประเทศ

1. ภาครัฐ ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ของผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในประเทศ สนับสนุนด้านเงินทุน ด้านการตลาดและการขาย ด้านการพัฒนาบุคลากร เป็นต้น โดยจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
2. ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมไมซ์ สร้างแผนยุทธศาสตร์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่อื่น ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปจึงควรดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบผู้ประกอบการจัดการประชุมและนิทรรศการในพื้นที่อื่น ๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- จุฑา ธาราไชย. (2566). การจัดการประชุมและงานแสดงสินค้าที่ประสบความสำเร็จ. สืบค้น 10 เมษายน 2566, จาก <https://shorturl.asia/TrnJd>
- ชมพูนุท ดั่งจันท์ และคณะ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจกรรมพื้นฐานของห่วงโซ่คุณค่าและผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกรในประเทศไทย. วารสารวิเทศศึกษา, 11(2), 280-306.
- ณัฐพัชณ์ เอกสิริชัยกุล. (2556). รูปแบบการจัดการห่วงโซ่คุณค่าธุรกิจจัดเลี้ยงจังหวัดนครปฐมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (ดุष्ณีนินท์ปรัชญาดุष्ณีนันทิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บริษัท ไลคอน จำกัด. (2559). โครงการจัดทำโมเดลไมซ์ เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย (รายงานฉบับสมบูรณ์). กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน).
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2554). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพฯ: บริษัท สหธรรมมิก จำกัด.
- พระมหาอาคม อตถเมธี และพระมหาจักรพล สิริธโร. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดเลย. วารสารวิจัยศรีล้านช้าง, 2(5), 1-11.
- ศศิธร อนันตพันธุ์พงศ์. (2564). โมเดลสมการโครงสร้างพุทธภาวะผู้นำเชิงทศบาปมีและนโยบายภาครัฐเพื่อผลสำเร็จการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกอบการธุรกิจอาหาร (ดุष्ณีนินท์ปรัชญาดุष्ณีนันทิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมบัติ นามบุรี. (2562). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพุทธบูรณาการของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ดุष्ณีนินท์ปรัชญาดุष्ณีนันทิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล. (2565). แผนพัฒนากรุงเทพ ระยะ 20 ปี ระยะที่ 3 (พ.ศ.256 -2570). กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล.

Yamane, T. (1967). *Statistic: and introductory analysis*. New York: Harper and Row.